

індивідуального здоров'я і людського життя як індивідуальних, суспільних та державних цінностей.

Згідно з думкою самих студентів, найбільш інформативними методами підвищення культури безпеки життєдіяльності є отримання знань в процесі практичного навчання.

Таким чином, отримані результати свідчать про необхідність подальшого вивчення даного питання в навчальних закладах. Недостатня увага питанням культури безпеки серед молоді може привести до загострення погіршення якостей трудового потенціалу, матеріальним збиткам, погіршення стану здоров'я населення та стану навколишнього середовища, втрати конкурентної спроможності держави [1].

Література

1. Скалецький Ю.М., Бирюков Д.С., Мартюшева А.А., Яценко Л.Д. Проблеми впровадження культури безпеки в Україні. – К.: НІСД, 2012. – 17 с
2. Алексеенко В.А., Матасова И.Ю. Основы безопасности жизнедеятельности / В.А. Алексеенко, И.Ю. Матасова. Ростов-на-Дону: Феникс, 2001. – 320 с.
3. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с.
4. Запорожець О.І. Міжнародні сучасні аспекти безпеки життєдіяльності людини. В зб. Безпека життя і діяльності людини - освіта, наука, практика: Матеріали другої науково-методичної конференції. – К.: НАУ, 2003. – С. 3 – 8.
5. Смирнов А.Т. Подготовка учащейся молодежи в области безопасности жизнедеятельности // «ОБЖ». – 1998. №9. – С. 20 – 23
6. Фролов А.В. Становление экологических аспектов культуры: Дис. канд. культур, наук. СПб., 2000. – 160 с
7. Регуш Л. А. Безопасность обучения школьников / Л. А. Регуш // Материалы Всероссийской конференции Психологическая культура и психологическая безопасность в образовании. – СПб. : Изд-во СПбГУ, 2003. – С. 182 – 185.
8. Суворова Г. М. Экологическое образование как фактор социального становления подростков / Г. М. Суворова. – Ярославль : Изд-во ЯГПУ, 2004. – 149 с.
9. Шершнева Л. И. Безопасность жизнедеятельности Современный комплекс проблем безопасности / Л. И. Шершнева. – М. : Изд-во «Русский журнал», 2007. – 132 с.

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

О. С. ДАЦЬКО, канд. техн. наук, доц. *кафедри безпека життєдіяльності*
 А. С. РОМАНІВ, канд. техн. наук, доц. *кафедри безпека життєдіяльності*

Н. М. ПАРАНЯК, канд. техн. наук, *асистент кафедри безпека життєдіяльності*

Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Рівень безпеки суспільства залежить від ставлення держави та її громадян до вміння розпізнати загрозу, запобігти її виникненню та ліквідувати наслідки. В умовах сьогодення досить гостро постає проблема збереження здоров'я та

життя людей. Військові інтервенції, збройні конфлікти, вбивства, ескалація терористичної діяльності, вибухи у житлових кварталах, насилля, взяття заручників стали повсякденним новинним тлом. Для забезпечення загальної освіти в галузі безпеки у вищій школі пропонується студентам вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності». Багато тем даної дисципліни повинні засвоюватись у середній школі, зокрема, надання долікарської допомоги та використання індивідуальних засобів захисту. Проте опитування студентів, які приходять у вищий навчальний заклад, засвідчує недостатній рівень знань з безпеки життєдіяльності, набутий у середній школі.

При реалізації нещодавно прийнятого Закону України «Про вищу освіту» постало питання про місце дисципліни “Безпека життєдіяльності” у навчальному процесі та перспективи її розвитку. Виклики останнього часу зобов’язують нас, педагогів, підвищити якість викладання безпекових дисциплін для навчання молоді здатності застосування превентивних заходів і швидкого реагування на загрози та прийняття відповідних правильних рішень. Отримання належної освіти з проблем забезпечення безпеки сприятиме формуванню професійної компетентності майбутнього фахівця. Готовність до дій в екстремальних ситуаціях залежить від морально-психологічної підготовленості людини, а саме від володіння відповідними знаннями, уміннями та навичками щодо надання само- та взаємодопомоги потерпілим, психологічної допомоги, користування засобами індивідуального захисту, вміння діяти в умовах бойових дій та реагувати на прояви тероризму тощо. Однак, останнім часом спостерігається негативна тенденція до значного скорочення часу на викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності». З метою заощадження часу виникає потреба зміни існуючих форм та методів навчання. Під час проведення практичного заняття важливу роль відіграють підготовлені по темах презентації, навчальні фільми, відеотренінги, в яких наочно викладені способи надання долікарської допомоги постраждалим, розв’язання ситуаційних завдань.

Вміння протистояти негативним чинникам екстремального середовища та формування психологічної стійкості залежить від відповідних знань та навичок. В світлі сучасних реформ вищої освіти зміна змістовного наповнення та пошук оптимальних форм організації навчального процесу щодо збільшення часу практичної підготовки студента є нагальною необхідністю.

Реалії сьогодення вимагають підвищення рівня знань з наступних актуальних питань:

- правила поведінки під час ймовірних бомбардувань та обстрілу в місцях бойових дій;
- правила поведінки під час можливих проявів терористичних актів, диверсій та виявлення вибухонебезпечних предметів;
- правила поведінки в умовах паніки чи перебуваючи заручником ситуацій на окупованій території;
- навчання швидкої мобілізації людей під час виникнення надзвичайної ситуації воєнного характеру;

- навчання правильної комплектації речей першої необхідності;
- навчання виживання та надання допомоги потерпілому в «польових умовах», використовуючи підручні матеріали;
- дотримання інформаційно-психологічної безпеки.

Вивчивши даний курс, студент повинен отримати певний світогляд про особисту безпеку та оволодіти знаннями щодо безпечної організації виробництва тієї галузі, в якій він буде працювати. Розроблення навчальних програм із врахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності та акцент на прикладному спрямуванні дисципліни повинно змінити мотивацію до освіти із зазначеного напрямку не лише для технічних і природничих спеціальностей, але й для економічних, гуманітарних чи інших.

Сучасні виклики та загрози вимагають підвищення рівня культури безпеки та зміни ставлення до дисципліни громадськості та вищих навчальних закладів.

БЕЗОПАСНОСТЬ ЧЕЛОВЕКА В КОНТЕКСТЕ ОБРАЗОВАНИЯ ДЛЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ

В. А. СМЕРНОВ, канд. физ.-матем. наук, доцент

С. А. ДИКАНЬ, канд. техн. наук, доцент

*Национальный технический университет имени Юрия Кондратюка,
Украина, Полтава*

Генеральная Ассамблея ООН в своей резолюции от 11 сентября 2012 г. постановила, что концепция безопасности человека охватывает право людей на жизнь в условиях свободы и достоинства, а также свободы от нищеты и безысходности. Каждый человек имеет право пользоваться всеми своими правами и всесторонне раскрывать свой потенциал в условиях равенства возможностей. Резолюция исходит из того, что в концепции безопасности человека существует взаимосвязь между миром, развитием и правами человека (гражданскими, политическими, экономическими, социальными и культурными).

Но безопасность человека в практическом аспекте можно обеспечить лишь тогда, когда коренным образом будет трансформирован процесс социально-экономического развития, когда будут изменены многие общечеловеческие ценности, когда произойдет смена целей и ориентиров, принятых в современном обществе. Эти изменения связывают с продвижением человечества к устойчивому будущему, а сам процесс называют устойчивым развитием. Предполагается, что в ходе устойчивого развития образовательный процесс будет строиться таким образом, чтобы нацеливаться не только на существование и развитие нынешних поколений (как это обычно делается), но и пролонгировать существование всего человеческого рода, обеспечивая его поступательное, безопасное и непрерывное развитие. В этом случае